

BIO-info 10/2012, 16. mars 2012

submission deadline to bio.info@bio.uib.no is Wednesday 16:00

Fra toppen!

SFU-samarbeid med UNIS i gang!

Mandag denne uken dro en delegasjon fra BIO til Svalbard for å diskutere samarbeid frem mot en søknad om Senter for fremragende utdanning (SFU). En utlysning på dette feltet er varslet og ventes å komme i løpet av et års tid. Fokus for samarbeidet vil være på felt og lab-undervisning, et område der både UNIS og BIO allerede har mye aktivitet og erfaring, men også et ønske om å bli bedre.

På BIO har vi satt ned en komite som skal jobbe videre med søknadsprosessen, i samarbeid med en tilsvarende komite på UNIS, og med andre samarbeidspartnere som blir identifisert i prosessen. I dette arbeidet er det viktig å få trukket inn studentene, og vi er nå på utkikk etter et par studenter som har interesse av å bli med på dette arbeidet. Helst studenter som har vært på eller skal til UNIS i løpet av sine studier.

Mens resten av delegasjonen dro ned igjen på onsdag ble jeg igjen for å føle litt av UNIS-pulsen på nært hold, gjennom å drive undervisning på et kurs i arktisk økotoksikologi. Torsdag ettermiddag dro en kollega og jeg på hundesledetur innover Foxdalen. Ingen isbjørn, men et par Svalbardrein ble observert. En flott tur!

Hilsen Anders

Ukens bilde

Sol på Svalbard

Fotograf: **Anders Goksøyr**

Tatt under instituttleders besøk på Svalbard denne uken

You are invited to submit photos (electronically!) for "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to bio.info@bio.uib.no

Innhold:

Faste lenker:	3
VIKTIG INFORMASJON	3
Seminar om søknadsskriving; Valg av midlertidig vitenskapelige til universitetsstyret	3
NYHETER OG GENERELL INFORMASJON	3
Veileder fra kommunikasjonsavdelingen, «hvordan spre informasjon om lokale arrangementer»;	3
NYE UTLYSNINGER	4
Støtte til samarbeid med Kina;	4
KOMMENDE MØTER OG SEMINAR	5
7-fjellskonferansen Fornybar Energi; Helix konferansen;	5
LEDIGE STILLINGER	5
NYE ARTIKLER	5
Hoffmann; Mangel; Rosen; Engås; Fernö; Meirmans; Kirkendall	5

Faste lenker:

[BIO-info arkiv](#) [Sakslistor & referater](#) [BIOs interne websider](#) [BIO's eksterne websider](#)
[Facebook BIO](#) [Facebook STIM](#) [Facebook UiB](#)

VIKTIG INFORMASJON

Seminar om søknadsskriving; Valg av midlertidig vitenskapelige til universitetsstyret

Minner om seminaret om søknadsskriving med fokus på FriMedBIO og ERC starting grants onsdag 28 mars, kl 12.15 – 14.00, stort auditorium HIB. Mikko, Anne Gro, Frede og Anja deltar. Endelig program i neste BIO-info

Valg av midlertidig vitenskapelig ansatte til universitetsstyret 2012/ Election of members to the University Board 2012

Valg av medlem og varamedlemmer til universitetsstyret for perioden 01.08.2012 – 31.07.2013; representanter for midlertidig ansatte i undervisnings- og forskerstilling (gruppe B).

Forslagsfrist: Tirsdag 10. april

Valgdatoer: Valget holdes elektronisk i perioden
25. april til og med 2. mai.

Se [kunngjøring](#) for utfyllende informasjon. Sjekk om du står i [manntallet](#).

[Information in English](#)

For samme periode skal det også velges representanter for gruppe B til instituttrådet. Mer informasjon vil komme om dette i neste ukes BIO-INFO.

NYHETER OG GENERELL INFORMASJON

Veileder fra kommunikasjonsavdelingen, «hvordan spre informasjon om lokale arrangementer»;

Veileder: Hvordan spre informasjon om lokale arrangementer?

Skal dere ha besøk av en viktig gjest, eller skal det skje noe utenom det vanlige – lansering, oppstart av noe nytt eller andre lokale arrangementer? I denne [nye veilederen](#) får dere praktiske og enkle tips til hvordan dere kan spre informasjon til studenter, ansatte, eksternt publikum eller media.

Veilederen ligger også på <http://intranett.uib.no>. Den er laget av Seksjon for kommunikasjonsråd i Kommunikasjonsavdelingen.

Mer marin og maritim forskning i EU

Norge ønsker større vektlegging av marin og maritim forskning i forslaget til EUs nye rammeprogram for forskning og innovasjon – Horizon 2020.

[Les mer](#)

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

SFU-workshop på Svalbard

Som Anders skrev i sin leder, var denne uken en BIO-delegasjon på Svalbard på det første felles planleggingsmøtet mellom BIO og UNIS for en søknad om et felles Senter for fremragende utdanning (SFU) mellom bl.a. BIO og UNIS. Fra BIO deltok, foruten Anders, Andreas Steigen, Oddfrid Førland, Elisabeth Müller Lysebo og Vigdis Vandvik. Fra UNIS deltok Ole Jørgen Lønne, Tove Gabrielsen og Ane Hammervoll Bjørsvik. UNIS nye direktør, Ole Arve Misund, var også med på deler av planleggingsmøtet. Instituttrådet skal førstkommande onsdag behandle en sak om SFU-en, og du kan lese mer om planene og arbeidet i papirene som legges ut på instituttets [internweb](#).

NYE UTLYSNINGER

Mer info om utlysninger inkl. løpende, dvs. uten frister finner du [her](#)

Husk å sende søknadsutkastet til post@bio.uib.no 1 uke i forveien (gjelder ikke mindre bevilgninger som legater og fonds)

Støtte til samarbeid med Kina;

Prosjektmidler for samarbeid med Kina

Formålet med prosjektmidlene er å støtte norske universiteter og høyskolers eksisterende kontakt og samarbeid med institusjoner i Kina med sikte på utvikling av utdanningssamarbeid. Prosjektmidler for samarbeid med Kina er finansiert av Kunnskapsdepartementet og administrert av Senter for internasjonalisering av utdanning (SiU). Midlene dekker aktivitet i perioden 2012 – 2013.

Totalt tildeles NOK 2 millioner til samarbeid med Kina. SiU anbefaler at norske institusjoner går sammen om søknader med en kinesisk institusjon. Prosjekter med en norsk partnerinstitusjon kan søke om opp til NOK 250 000 i støtte, mens prosjekter med to norske partnerinstitusjoner kan søke om opp til NOK 500 000. Alle prosjektaktiviteter må fullføres innen utgangen av desember 2013.

Søkere må vise til eksisterende faglig kontakt/samarbeid med institusjoner i Kina. Samarbeidsinstitusjonen i Kina skal være blant de høyest rangerte i landet. Se eget vedlegg for institusjonsliste i [SAs informasjonsbrev](#). Mer informasjon om utlysningen finnes også på [SiUs nettsider](#).

Søknadsfrist er 20. April 2012, kl. 15:00

Masters in Arctic Plant Ecology at Tromsø University

The University of Tromsø (UiT), Department of Arctic and Marine Biology is looking for master students to work on *Tundra ecosystem responses to experimental climate change*. The project

BIO-info

Nyheter fra Institutt for biologi

will be carried out at Tromsø University, with field work on Spitsbergen, Svalbard. [More info](#)

KOMMENDE MØTER OG SEMINAR

Mer info om kurs, møter, seminar og arrangement etc finner du [her](#).

7-fjellskonferansen Fornybar Energi; Helix konferansen;

Et spennende program er nå klart for konferansen kan lastes ned fra konferansens [webside](#) hvor det også er lenke for påmelding. Konferansen har også en egen side på [Facebook](#). Bli med og få med deg de store linjene innen fornybar energi og fordypning innen en av de 4 parallellsesjonene. Merk at studenter kan få delta på selve programmet gratis. Det ligger mer informasjon om dette på nettsiden.

Helix konferansen

Helix konferansen finner sted i Bergen 22-23 mars. Tema for fagkonferansen er maktforhold, verdiskaping og fornuft i marin sektor Vestlandet/Norge/Internasjonalt.

Hensikten med konferansen er å undersøke og forbedre samarbeids/konkurransesforhold mellom aktører i forskjellige helixer i marin sektor.

Konferansen vil undersøke relasjoner mellom aktører over helix grensene. Den vil søke etter gode (helix) tiltak for å øke/bedre den enkelte aktørens målrealisering, kunnskapsproduksjonen i sektoren og fornuft i organisering og regulering. [Les mer](#)

LEDIGE STILLINGER

Mer info finner du [her](#). Stillinger utlyst på BIO finner du nederst til høyre på instituttets [nettside](#).

NYE ARTIKLER

***A full listing of BIO's ISI publications can be found on BIO's internal web pages. [Click here](#)

Hoffmann; Mangel; Rosen; Engås; Fernö; Meirmans; Kirkendall

Schöttner S , Wild C , **Hoffmann F** , Boetius A , Ramette A (2012) Spatial Scales of Bacterial Diversity in Cold-Water Coral Reef Ecosystems. PLoS ONE 7(3): e32093. doi:10.1371/journal.pone.0032093

Cold-water coral reef ecosystems are recognized as biodiversity hotspots in the deep sea, but insights into their associated bacterial communities are still limited. Deciphering principle patterns of bacterial

community variation over multiple spatial scales may however prove critical for a better understanding of factors contributing to cold-water coral reef stability and functioning.

Shelton AO, Dick EJ, Pearson DE, Ralston S, **Mangel M** (2012) Estimating species composition and quantifying uncertainty in multispecies fisheries: hierarchical Bayesian models for stratified sampling protocols with missing data. *Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences* 69:231-246

Accurate landing statistics are among the most important data for the management of sustainable fisheries. For many fisheries, however, estimating species-specific landings and the associated uncertainty can be difficult, especially in the case of complex multispecies fisheries. Here we develop general and flexible methods for estimating species-specific landings, motivated by the mixed-species California groundfish fishery. We describe Bayesian generalized linear and hierarchical models for estimating species compositions from port sampling data and illustrate the application of each to several examples from California fisheries. Our hierarchical modeling approach provides a coherent statistical framework that can provide estimates of landings and uncertainty in the face of sparse and missing sampling data that complement existing procedures for estimating landings. Furthermore, our methods provide ways to compare alternative model formulations and to maintain estimates of uncertainty when landings are aggregated across temporal or spatial scales. Our model structure is applicable to fisheries worldwide.

Rosen S, Engås A, Fernö, A, Jørgensen T (2012) The reactions of shoaling adult cod to a pelagic trawl: implications for commercial trawling. *Ices Journal of Marine Science* 69:303-312

The reactions of shoaling adult Atlantic cod to a pelagic trawl were measured during fishing off the north coast of Norway. Cod remaining in the trawl track dived at rates as fast as 0.35 m s⁻¹ following vessel passage and swam away from the vessel, in the direction of the approaching trawl, at an average rate of 0.6 m s⁻¹. They did not attempt to swim ahead of the trawl as documented previously, but passed into the lower half of the trawl entrance and swam slowly in the direction of trawling at a rate of 0.2-0.5 m s⁻¹ as the trawl's greater speed through water carried them deeper into the trawl. Shoals compressed vertically once inside the trawl, suggesting that packing density increased at least fourfold. Fish remained in the lower part of the trawl as they moved through its tapered section towards the codend, with little to no clearance above the bottom panel, but significant clearance beneath the top panel. Catches were sufficient to support commercial harvest, and the behaviour observed suggests that changes in trawl design and fishing strategy might improve fuel economy and species selectivity.

K. Dahlgren, **B.R. Olsen**, C. Troedsson, and U. Båmstedt. Seasonal variation in wax ester concentration and gut content in a Baltic Sea copepod (*Limnocalanus macrurus* (Sars 1863)). *J. Plankton Res.* (2012) 34(4): 286-297 doi:10.1093/plankt/fbs005

Limnocalanus macrurus from Bothnian Bay in the northern part of the Baltic Sea was studied during the ice-free period (April–December) in order to understand its life history and feeding biology. Our data on the population dynamics indicated that reproduction occurred during the ice-covered period, during which lipid storage was reduced to a minimum. From spring to late summer, the lipid reserve increased by a factor of 3, while the gonads of adult females were immature during this period, continuing to December as indicated by the small size of the eggs. Average stomach fullness was always ca. 50% indicating continuous feeding activity. A newly developed denaturing high-performance liquid chromatography method was used to analyse the gut contents over the study period. More than 30 taxa (at different taxonomic levels) could be identified. However, phytoplankton was only represented by one taxon (Diatomophyceae), and was restricted to July. Thus, adult *L. macrurus* seems to have a strongly carnivorous feeding preference in the northern Baltic Sea.

Meirmans, S., P. G. Meirmans, and **L. R. Kirkendall**. 2012. The costs of sex: facing real-world complexities. *Quarterly Review of Biology*, 87:19-40.

Understanding the maintenance of sexual reproduction constitutes a difficult problem for evolutionary biologists because of the immediate costs that sex seems to incur. Typically, general benefits to sex and recombination are investigated that might outweigh these costs. However, several factors can

strongly influence the complex balance between costs and benefits of sex; these include constraints on the evolution of asexuality, ecological differentiation, and certain life-history traits. We review these factors and their empirical support for the first time in a unified framework and find that they can reduce the costs of sex, circumvent them, or make them inapplicable. These factors can even tip the scales to a net benefit for sex. The reviewed factors affect species and species groups differently, and we conclude consequently that understanding the maintenance of sex could turn out to be more species-specific than commonly assumed. Interestingly, our study suggests that, in some species, no general benefits to sex and recombination might be needed to understand the maintenance of sex, as in our case study of dandelions.